

JOHAN BOJER:

IZSELJENCI

ROMAN

Po skončani košnji je vzel brata s seboj na breg, ki je ležal na oni strani potoka, in pričeli so krčiti ledino. To je bil velik dan. Veliko, veliko let je bil čakal nanj. Zdaj se je vrnil iz Amerike, zdaj naj bi se pravljiča pričela. Res, bolelo ga je v rokah in v križu. Korenine in kamenje, motika in lopata, kar dalje. To je bilo nekaj drugega kakor pa ona lepa prerijska zemlja, v katero si takoj lahko zastavil plug. Vendar Kvidal je moral postati veliko posestvo ali ne? Kar dalje, Morten. Na tej zemlji so se desetletja in desetletja mučili tvoji očetje pozno v noč, ko je bila dnina na glavnem posestvu opravljena. Vse, kar so zmogli, je bilo z znojem pognojeno. Oni niso hodili v okrožno šolo in niso bili v Ameriki, ali napravili so svoje. Zdaj je morala mladina, ki je hodila v šolo, pokazati, da je zmogla kaj več. Spomni se na veliko posestvo, Morten, kaj nisi bil osem let v Ameriki in zbiral denar, da pričara iz Kvidala veliko posestvo?

Brata sta se ozirala nanj in drug na drugega. Poznala sta to delo tukaj, ali se Morten ne bo kmalu utrudil? A ko se je zbral, da bi se odpočil, je pričel računati. Če bi ostal za zmeraj tukaj, kako stojijo stvari?

Denar, ki ga je imel, bi pač zadostoval samo za popravo splotij, da bi bila dovolj dobra za malega kmeta. Lahko bi prodal svojo farmo na oni strani.

ALI VAS BO UJEL PURAN!

ALI GA BOSTE VI?

Pridite na Puranski Festival v petek, soboto in nedeljo, 20., 21. in 22. novembra. Vrši se v cerkveni dvorani sv. Vida. — Vsak večer bo nekdo dobil purana — POPOLNOMA ZASTONJ!

V blag spomin

DRUGE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA DRAGEGA SOPROGA IN OČETA

Joseph Kopina

ki je za vedno zatisnil svoje oči na dan 17. novembra 1951.

Dve leti grob Te krije, odkar si v večnost se podal, lepše zdaj Ti solnce sije, vsem v spominu si ostal.

Truplo tam na božji njivi, v grobu hladnem zdaj počiva, Tvoj spomin pa neminljivi, med nami bo do konca dni.

Zaluzjoči ostali:

SOPROGA, OTROCI in SORODSTVO

Cleveland, O., 17. nov. 1953.

Morebiti bi dobil zanjo tisoč dolarjev v denarju, ampak kaj bi mogel z njimi početi? Moral bi najeti dninarje in jim plačati mnogo dnine, če bi hotel zorati pet do šest maalov novine v letu, kakršna je pač tukaj zemlja. V dvajsetih letih bi dalo to dvesto maalov in Kvidal vendar ne bi še bil veliko posestvo. Ti sam pa bi bil starec. In vseh teh dvajset let bi bil majhen kmet, preziran od mogočnih. Vseh teh dvajset let bi bil samo s Kvidala. Prav, treba je zavreči stare sanje. Treba se je ukloniti in postati ponižen. Ali pa se bi mogel sprijazniti s tem? Ali je star in onemogel dovolj, da bi že zdaj postal ponižen?

Obenem pa je bil s svojimi mislimi na oni strani v preriji: Tam si bil voditelj, tukaj nisi nič, tam imaš danes dvanajst sto maalov najboljša zemlje, jutri jih imaš lahko dvakrat toliko. Železnica, mesto, se spominjaš vseh teh idej in slik, s katerimi te je obsipala neskončna ravnina, ko si hodil po njej okrog. Čez nekaj let bi bil tam lahko mogočen mož in glavar.

Kaj neki ga je pač prignalo sem, prav ko je tamkaj vžigal na vrhovi pričela goreti? Gozdna vila je pač vabila v gori. V Kvidalskem slapu se je skrival povodni mož in se igral. Ali pa je bilo treba zato vreči vse iz rok in pribežati sem? To je bil storil. Domotožje? In mati? In Kvidal? Da, da, tako je bilo. Vzdihnil je in gledal predse.

In pričel je znova kopati. Če bi sto let kopal tako dalje, bi lahko izkrcil toliko novine, kolikor je lahko izorje v preriji v treh do štirih dneh.

Ne, kmalu je moral znova počivati in gledal je okoli sebe v jasnem toplém jesenskem dnevu. Tako sveže je dišalo po jelšah in po starih koreninah, ki jih je bil izkopal. Daleč na zelenem, s smrekami poraslem bregu se je bleščala gruča ovelih listnatih dreves. Kakor zlat trak je počivala na vsem tem zelenju. In zunaj na fjordu so bila bela jadra. Dom, o dom! Ta pokrajina se ga je polasčala s svojo čarovnijo, vendar... ali naj bi daroval svoje življenje zanjo, ali pa... ali pa se odtrgal in šel svoja pota? Domovina je bila lepa, ali vse to, kar je zunaj, ali vse to ni nič?

Tvoji sosedje v preriji so te že zdavnaj prehiteli. Nekega dne bodo kakor mali kralji. Ti pa hodiš tukaj okrog in garaš in zapravljaš čas. Ti, ki si hotel dovršiti delo Erika Fossa.

Tako čudno je bilo vrniti se v hišo k materi. Če naj bi ostal tukaj za zmeraj, bi se moral izpovedati in razbiti njene sanje. Moral bi priznati, da ni nikak Krez. Da ne more delati čudežev. Kaj bi rekli njegovi bratje in sestre? Smejali bi se. Torej tako je bilo z vso to bogatijo in vendar naj bi bil vsem njim previdnost božja!

Nekega dne je vprašal svojega brata Petra, česa se je namenil lotiti, če bi začel na svoje. Peter mu je odgovoril s prošnjo za podporo. Ali mu bo Morten pomagal, da bo lahko pričel z majhno trgovino?

Morten je strmel. "Ali... ali je premalo trgovcev v naših krajih?"

"Ne, ampak — trgovina me tako veseli."

"Prav, pa saj ti si tako spre-

ten kolar, čemu se ne bi tega lotili? Čemu ne bi odprl delavnice?"

"Da, če mi lahko preskrbiš kapital, da bi pričel na veliko, bi..."

"Ampak dragi moj, prične se lahko tudi z malim." Morten mu je pričel pripovedovati o mestih po svetu, ki so danes velika, ki pa so nastala tako, da je pričel en sam mož s kovačnico. Tedaj pa se mu je zasmejal Peter naravnost v obraz. "In Ti!" mu je rekel. "Zakaj pa ti sam nisi tega napravil?"

Kaj naj bi mu bil Morten odgovoril? Spominjal se je vseh onih mladih ljudi v prejšnjih časih, ki so si pričeli v divjini krčiti zemljo. Vedeli so, da imajo pred seboj vse svoje življenje samo revščino, ampak imeli so pogum, sprejeti jo nase. In tako je bila zemlja obdelana. Zdaj pa so hodili mladi ljudje v visoke šole, zdaj so bili drugi časi.

V jeseni je večkrat hodil s svojima bratoma k mladinskim sestankom, ki jih je vodil upravitelj okrožne šole. In mladi ljudje so bili levičarski in pogumni kakor takrat, ko sta jim stala Morten in Per Foll na čelu. Vsi pa so bili kakor nemumni na to, da bi slišali kaj o Ameriki. Kakor da bi bili vsak trenutek pripravljeni odpotovati. Vršile so se ostre debate o novih idejah, sklepal so resolucije o najvažnejših stvareh. Da, dogodilo se je celo, da so poslali poslanico vladni in državnemu zboru, češ, take in take so želje norveške mladine. Tako prosvetljeni in narodni so postali mladi ljudje v poslednjem času. Prihodnji dan pa so že

stali na krovu parnika, ki je vozil v Ameriko.

Morten se je praskal po bradi in ni vedel, kaj naj bi prav za prav dejal. In ko je hodil po občini okrog, se je moral čuditi, kako je vse zastajalo. Cesta, katere gradnja je bila sklenjena pred desetimi leti, je bila še zmeraj samo v načrtu, še zmeraj samo snov za

debate. "Le počakajte," si je mislil. "Če bom jaz imel nekega dne odločati."

(Dalje prihodnjič)

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

MALI OGLASI

Marinko's Market

MUŠKATEL GROZDJE za vino
Penna. ZELJNATE GLAVE BELA REPA
U.S. No. 1 MAINE KROMPIR
JUGOSLOVANSKE SLADKARIJE
IMPORTIRANA VINA in ŠAMPANJEC
OREHOVA JEDRCA, 89c ft.
416 E. 156 St. IV 1-3170

Hiša naprodaj

Angleškega tipa "colonial" v Euclidu, blizu CTS transportacije, 6 moderne sobe, plinska gorkota, kuhinja obita s ploščami, nove preproge, 1½ garaža, trden dovoz, lepo urejeno zunanje. Se lahko takoj vsele. Lastnik KE 1-3926, na 19830 Locherie Ave. —(228)

V najem

Dve opremljeni sobi se odda zakonskemu paru ali ženski. Oglasite se na 10011 Elizabeth Ave. (227)

ZAHVALA

V spomin pokojne Angeline Rjavec so prijatelji darovali namesto rož \$100 za "Cancer Fund", za kar vsem najlepša hvala. Louis Ryavec.

Moški dobi delo

PATTERN MAKERS

and
JIG FIXTURE BUILDERS

Dobri delovni pogoji
Zavarovalninski načrt
Načrt za pokojnino
Visoka plača od ure z dodatkom za življenjske stroške
Plačani prazniki in počitnice kadar sposobni

FISHER BODY

(Cleveland Plant)
Division of
General Motors Corporation
E. 140 in Coit Rd.
Cleveland, Ohio
Employment urad odprto od 8 zj. do 5 pop.
od ponedeljka skozi petka (232)

ČE HOČETE UDOBNO SPATI IN SE PREBUDITI

ODPOČITI in SVEŽI

SI MORATE NABAVITI MODEREN MODROC!
ZATO OBIŠČITE NAŠO VELIKO

RAZPRODAJO MODROCOV

Na zalogi imamo modroce in springe vseh velikosti od raznih izdelovalnih firm

Poprej \$59.50 — sedaj \$37.88

PRIDITE IN IZBERITE! DOBILI BO STE PO NIZKI CENI, KAR JE VELIKO VREDNO IN PRIHRANILI BOSTE DENAR

Izberete lahko sedaj, plačate pa po novem letu! Če želite, bomo izbrane stvari varovali v našem skladišču, dokler jih ne rabite na vašem domu!

ANTON GRDINA in Sinovi

FURNITURE DEALERS

15301 Waterloo Road

Kenmore 1-1235

ODPRTO: v ponedeljek, četrtek in petek od 9 do 9!

v torek in soboto do 6. ure

v sredo zaprto cel dan

—DAJEMO EAGLE ZNAMKE—

NOV NAČELNIK ODDELKA U. S. HRANILNIH BONDVOV — Vrhovni sodnik Earl Warren zaprišega novega načelnika Oddelka U. S. hranilnih bondov Earl O. Shreve-a (na desni). V sredi stoji finančni tajnik George M. Humphrey.

Gostilna naprodaj

VINO in PIVO

blizu E. 55. ceste in St. Clair Ave. Dobro upeljana, popolna oprema za bar in restavracijo. — D1 in D2 dovoljenje. Cena \$8,000.00
Za podrobnosti vprašajte:

KOVAG REALTY

960 E. 185 St. KE 1-5030 (231)

Gostilna naprodaj

Proda se gostilna z D-2 licenco in restavrant. Oglasite se pri Bonna Cafe, 1401 E. 55 St. po 4. uri. (230)

Sobe se odda

Odda se stanovanje 5 sob odraslim ljudem brez otrok. Kličite EX 1-3981. —(228)

Mi pripravimo ZDRAVILA za Evropo
MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd. KE 1-0034
Cleveland 10, Ohio
Naročila sprejemamo in izvršujemo po pošti tudi za Cleveland

Oglašajte v "Amer. Domovini"

ZULICH

INSURANCE AGENCY

FRANCES ZULICH, Agent

Zavarovalnina vseh vrst za vaše domove, avtomobile in pohištvo

Ivanhoe 1-4221

18115 NEFF ROAD

TRGOVINA S POHIŠTVOM

KINKOPF BROS.

PREPROGE — HIŠNE POTREBŠČINE
TELEVISION APARATI — RADIO

MAYTAG - HOOVER - WHIRLPOOL - IRONRITE itd.

Lastnika: TONY in RUDY KINKOPF

820 E. 200 St.

IV 1-1911 — IV 1-1912

ODPRTO vsak večer do 9. ure

K. S. K. JEDNOTA

★ ★ ★ ★ ★

POSOJUJE DENAR

članom K. S. K. J. po 4½% obresti

nečlanom po 5½% obresti

na zemljišča in posestva

brez kake provizije

ali bonusa

★ ★ ★ ★ ★

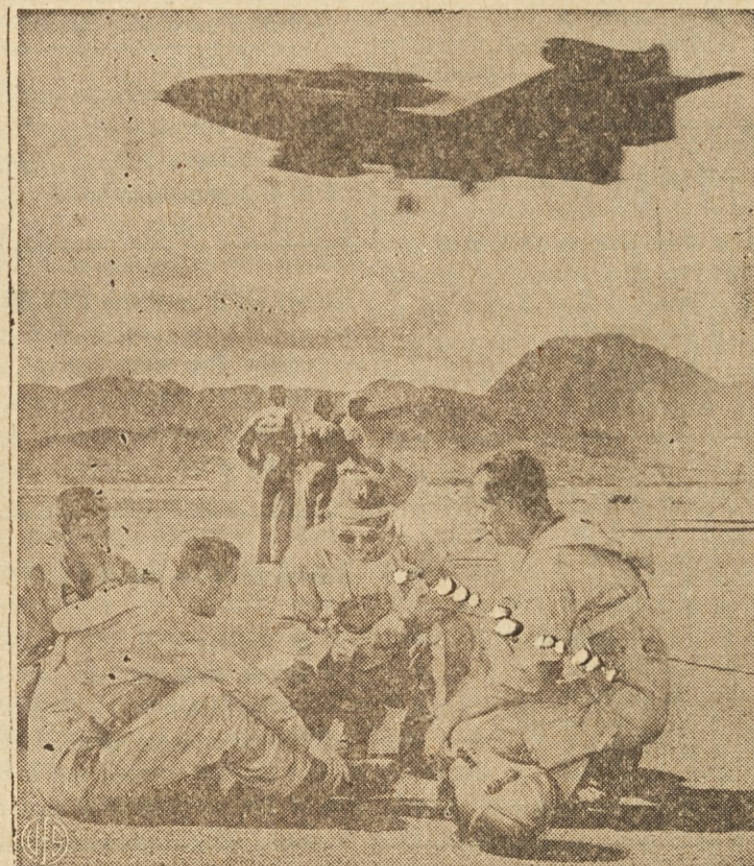
Posojila so napravljena na tak način, da se na glavnico odplačuje v mesečnih obrokih.

Za pojasnila in informacije pišite na:

GLAVNI URAD K. S. K. JEDNOTE

351-353 NORTH CHICAGO STREET

JOLIET, ILLINOIS

PREHITRO, DA BI GA SLISALI — Piloti-marini se niti ne ozro, ko divja preko njihovih glav "Panther" jet. Slika je bila posneta v Kaneohe Bay na Havajih. Sum letelca letala bo prišel do ušes pilotov, ko bo letalo že izginilo v daljavi.